

YERYÜZÜNDE BİR HALİFE

Henüz yeryüzünde kimse yoktu. Allah, kendisini tanıyıp boyun eğsin, kullukla karşılık versin ve binbir isminin en yüce düzeylerine ayna olsun diye insanları yaratmak istedi. Meleklerle, “Yeryüzünde bir halife yaratacağım.” dedi.

Melekler, “Orada bozgunculuk yapacak, kan dökecek birini mi yaratacaksın ey Rabbimiz? Oysa biz seni överek yüceltiyor ve boyun eğiyoruz.” dediler.

Allah, “Ben sizin bilmediklerinizi bilirim.” dedi.

Melekler sustular. Sonra birbirlerine, “Kuşkusuz, Rabbimiz her şeyi hakkıyla bilendir, hikmetsiz yaratmaz.” dediler.

Allah onlara, “Ey meleklerim!” diye seslendi, “Ben onu topraktan yaratıp ruhumdan üfleyip biçimlendirerek can verdiğim zaman, hepiniz secde ederek gerekli saygıyı göstereceksiniz.” dedi.

Melekler hep bir ağızdan, “Ey Rabbimiz!” dediler, “Buyruğunu dinler ve sana boyun eğimiz.”

Ne var ki Allah'ın buyruğu, şeytanın hoşuna gitmemişti. Kendini çok beğeniyor, büyükleniyor ve Allah'ın yarattığı varlıkların en üstünü olduğunu sanıyordu. Allah, Âdem'e ruhumdan üfledi ve onu olgun bir varlık olarak yarattı. Melekler, Allah'ın emri üzerine secde ettiler. Şeytan ise böbürlenerek isyan etti. Secde etmekten kaçındı. Böylece Allah'a karşı gelenlerden oldu.

Allah ona, “Neden buyruğumu dinlemedin, niçin secde etmedin?” diye sordu.

Şeytan, “Beni” dedi, “ateşten, onu ise balçıktan yarattın. Şüphesiz ben ondan üstünüm.”

Bunun üzerine şâni yüce Allah, onu cennetten kovdu, “İn oradan!” dedi, “Sen artık alçaldın, büyüklenmek sana düşmezdi.”

Allah'ın gazâbına uğrayarak cennetten kovulan şeytan ne yapacağını bilmez bir hâldeydi, “Ey Rabbim!” dedi, “Âdem yüzünden cennetten kovuldum. Ben de onu ve çocuklarını doğru yoldan azdırıp intikamımı alacağım. Onları sapkınlığa özendireceğim.”

Yüce Allah şöyle buyurdu: “Ey cennetimden kovulan ve rahmetimden uzaklaş şeytan! Balçıktan yarattığım Âdem'in ve çocuklarının kalbine akıl verdim. Bu sayede iyiliği kötülükten ayırır ve seni dinlemezler. Onlardan sana uyanlar, kendilerinden sorumludur, onları cezalandırır cehenneme atarım. Fakat sâlih kullarımı asla saptıramazsın. Sana kıyamet gününe kadar izin veriyorum.”

Her şeyi bilen yüce Yaratıcı, Âdem'in meleklerden daha bilgili ve üstün olduğunu göstermek istedi. Karşılıklarına türlü türlü hayvanlar, kuşlar çıkararak “Ey meleklerim!” dedi, “Bunların adlarını söyleyin.”

Melekler, “Ey Rabbimiz!” dediler, “her şeyi hakkıyla bilen ancak sensin. Biz senin bildirdiğinden fazlasını bilemeyiz.”

Rahmeti sonsuz yüce Yaratıcı, Âdem'e, “Ey Âdem!” dedi, “Bu varlıkların isimlerini meleklere bildir.” Hazret-i Âdem, kendisine sunulan her hayvanın ismini tek tek söyledi.

Allah (c.c), “Ey meleklerim!” buyurdu, “Gördünüz mü? Ben size, yerlerde ve göklerde gizli ve açık ne varsa bilirim dememiş miydim?”

Allah (c.c) Âdem'i cennetine koydu. Âdem, orada tek başına yaşıyor, cennetin meyvelerinden yiyor, kevserlerinden içiyordu. Ne var ki söyleşebileceği biri, bir arkadaşı, yoldaşı yoktu. Bunun üzerine Cenâb-ı Hak, ona merhamet edip, birlikte yaşasınlar diye bir eş yaratmayı diledi.

Bir gün, Hazret-i Âdem uyudu, uyandı ve yanında bir kadının oturduğunu gördü. Şaşkınlık içinde “Sen de kimsin?” diye sordu, “Adın nedir?”

“Bir kadınıam.” dedi, “Fakat adımı bilmiyorum.”

Âdem ona dikkatle ve sevinçle baktı, hareket ettiğini görünce heyecanlandı, “Sen Havvâ olmalısın.” dedi.

Melekler geldiler, “Ey Âdem!” dediler, “Söyle bakalım, onun adı nedir?”

“Onun ismi Havvâ”dır.” diye cevap verdi Âdem (a.s).

Bundan sonra Âdem ile Havvâ, cennette mutluluk ve huzur içinde birlikte yaşamaya başladı. Esenlik ve güven içindeydiler. Ne korku ne yorgunluk biliyorlardı. Canları neyi istiyorsa onu yiyip içiyorlardı.

Cenâb-ı Hak onları uyardı: “Ey Âdem!” buyurdu, “Eşinle birlikte cennette kalın, dilediğiniz kadar yiyip için fakat bu ağaca asla yaklaşmayın, yoksa zâlimlerden olursunuz.”

Allah (c.c), bu yasağı Âdem ve Havvâ'ya nefislerine hâkim olmaları ve iradelerini güçlendirmeleri için koymuştu. Yaratıcının buyruğunu dinlediler ve cennette saadet içinde yaşadılar. Ne var ki şeytan boş durmuyor, onları saptırmak için çeşitli oyun ve hileler düşünüyordu.

Bir keresinde yanlarına sokulup, “Ey Âdem!” diye fısıldadı, “Sana sonsuzluk ağacını ve sonsuza değin sürecek olan ege-menliği göstereyim mi?”

Âdem, şaşırıldı ve “Neymiş o?” dedi, “Göster bakalım.” Şeytan, Allah'ın yasakladığı ağacı işaret etti.

Âdem, kovdu yanından. “Git başımdan!” dedi. Şeytan durmadı.

Yine gelip, “Rabbiniz” dedi, “neden onu size yasakladı biliyor musunuz?”

Âdem sordu, “Neden?”

Şeytan, “Şayet meyvesinden yerseniz melek hâline gelir ve sonsuza dek cennette kalırsınız. İşte bunu engellemek için yasak etti o ağacın meyvesini. Haydi, iş başına.”

Âdem (a.s) yine şeytanı kovdu yanından. Şeytan hem gidiyor hem de dönüp dönüp “Bana güvenin.” diyordu, “Vallahi ben size dosdoğru bir öğütte bulunuyorum.”

Şeytan, yemin edince Âdem ile Havvâ'nın yüreğine bir kuşku düştü, “Allah'ın adını anarak yemin etti, bu durumda yalan söylemesi mümkün değil.” dediler. Doğruca Allah'ın yasakladığı ağaca giderek meyvesini yediler.

Olan oldu ve meyve midelerine inince kendilerini çırılçıplak buldular, utandılar. Büyük yapraklı bir ağaçtan yaprak kopararak örtünmeye çalıştılar. Şaşkınlık içindeydiler. Allah'tan utanarak uzağa kaçmışlardı. Yüce Yaratıcı görüyordu onları, yasağı çiğnediklerini biliyordu. Merhametlilerin en merhametlisi, Âdem ve Havvâ'nın utanarak kaçtığını görünce, seslendi, “Ey Âdem! Benden mi kaçyorsun?”

“Hayır yâ Rabbî” dedi Âdem, “Senden kaçmak mümkün değil fakat utanıyorum.”

Allah (c.c), “Ben size ondan yemeyin dememiş miydim? Şeytanın düşmanınız olduğunu söylememiş miydim? Niçin

buyruğumu dinlemediniz?” deyince Âdem ve Havvâ, “Bizi bağışla ey Rabbimiz!” dediler.

Şânı yüce Allah, “Emrime karşı geldiniz.” buyurdu.

Âdem ve Havvâ, “Ey Rabbimiz!” diye yakardılar, “Bizi bağışlamazsan muhakkak ki ziyana uğrarız.”

Cenâb-ı Hak, “Size” buyurdu, “en büyük bağışım olan cenneti verdim. Bu büyük nimet.”

Âdem, “Senin izzetine yemin ederim ki o yüce isminle yalan yemin edeceğine ihtimal vermemiştim.” dedi.

Allah (c.c), ağlayıp sızlayarak yalvaran Âdem’e, “İzzetime ant olsun ki artık burada kalamayacaksınız.” dedi, “Yeryüzüne ineceksiniz, hayatınızı yorularak ve emeğinizle kazanacaksınız.” Sonra Âdem, Havvâ ve şeytana seslendi: “Birbirinizin düşmanı olarak dünyaya inin, oraya bir süre için yerleşeceksiniz.”

Hazret-i Âdem’in üzüntü ve pişmanlığı sonsuzdu. Yaptıklarından ötürü utanıyor ve ağlıyordu, “Ey Rabbimiz, bizi affet! Pişmanız. Yaptığımızdan ötürü tövbemizi kabul et.”

Rahmeti ezel ve ebedi kuşatmış olan Cenâb-ı Hak, Âdem’in bağışlanma dileğini kabul etti.

KAN VE BUĞDAY

Âdem ile Havvâ, cennette yasak ağaçtan yiyip Allah'ın buyruğunu çiğnedikten sonra yeryüzüne indirildiler. Burası geldikleri yerden farklıydı. Dağlar, kayalıklar, uçurumlar, uzayıp giden ovalar, ormanlar, göller, ırmaklar, büyük ağaçlar ve otlaklar... Yırtıcı hayvanlar, aslanlar, kaplanlar, sırtlanlar, filler ve kuşlar... Cennette mutluluk ve güvenlik içindeydiler. Yeryüzünde artık güvenliği yitirmişlerdi.

Vahşi hayvanlardan korunmak için bir mağaraya sığındılar. Acıktıklarında, cennetteki gibi hemen yiyecek bulamadılar yeryüzünde. Âdem, ormana gidip yiyecek arıyordu. Allah'ın seslenişinde belirttiği gerçekleşmişti. Yorulması ve ter dökmesi gerekiyordu karnını doyurmak için. Havvâ da ona yardım ediyor, işlerini paylaşıyordu.

Günler geçip giderken ve kuşlar gibi uçarken Havvâ hamile kalıp bir erkek çocuğu dünyaya getirdi. Adına "Kâbil" dediler. Hazret-i Âdem çok mutluydu. Ne var ki yiyecek bulmada ve diğer gündelik işlerinde eşi artık ona yardım edemiyor, çocukla ilgileniyor, onun bakımını yürütüyordu. Hazret-i Âdem, bir başına çıkıyordu evden. Gün boyu yiyecek arıyor, meyve topluyor, akşam dönüyor, eşi ve çocuğuyla birlikte geçiriyordu zamanını.

Günler birbirini kovaladı. Havvâ yine hamile kaldı ve bir erkek çocuk daha doğurdu. "Hâbil" adını verdiler ona. Bu hâl, bu minvâl üzere yıllar geçti. Havvâ yeni çocuklar getirdi dünyaya. Hazret-i Âdem, onların geçimini sağlamak için gün

boyu çalıştı, didindi. Gittikçe sayısı artan çocukları beslemek için çırpındı, uğraştı. Hâbil ile Kâbil büyümüş, delikanlı olmuşlardı. Çocukluk çağları geçmiş, oyun oynamayı terk ederek babalarına yardımcı olmaya başlamışlardı.

Hâbil, Kâbil'den yaşça küçüktü ama ondan daha güçlü kuvvetli, iri cüsseliydi. Ağabeyi son derece sevecen ve yumuşak kalpli iken kendisi kaba, sert ve hırçındı. Âdem, oğulları arasında iş bölümü yaparak Kâbil'i daha çok toprağı ekip biçmekle, Hâbil'i ise koyun ve sığırları otlatmakla, onlara bakmakla görevlendirdi. İki kardeş gün doğumunda evden çıkıyor, Kâbil bağ bahçe işlerine, Hâbil hayvanları gütmeye gidiyordu. Âdem ise ormanda avlanıyor, meyve topluyor, eve su taşıyordu. Akşam olunca Hâbil hayvanlardan sağılan sütü taşıyor, Kâbil meyveleri getiriyor, Hazret-i Âdem ise avladıklarıyla birlikte eve dönüyor; hep birlikte sofraya oturuyorlardı.

Cenâb-ı Hak, Âdem ve ailesinin rızkını artırmıştı. Âdem, bütün bu nimetleri bağışlayan ve bir adı "Rezzak" olan Allah'a nasıl şükredeceklerini çocuklarına bildirmek istedi. Bir dağın tepesine çıkmalarını, kazandıklarından bir kısmını hayvanların yemesi için bırakmalarını söyledi. Bu, kazançlarının zekâtı olacaktı. Hâbil babasının dileğini sevinçle karşıladı. Kâbil'in hoşuna gitmemişti bu, "Binbir güçlkle elde ettiğim malın bir kısmını neden dağ başına bırakayım ki!" diye geçirdi aklından ama babasına bunu bildirmedi.

Ertesi gün Hâbil, sürüyü otlatırken gürbüz bir koyunu seçti. Onu Allah adına kurban ederek kesti ve babasının isteğı doğrultusunda, dağa bıraktı. Bunu yapınca yüreğinde bir ferahlık, bir sevinç duydu. Kâbil'e zor gelmişti bu. Yetiştirdiğı meyve ve sebzelerin en işe yaramaz, en çürük olanlarını ayırdı, götürüp bıraktı dağa.

Bir sonraki gün Âdem'le birlikte dağa gittiler. Hâbil'in bıraktığı etten eser yoktu. Allah armağanını kabul etmişti. Kâbil'in bıraktığı çürük meyve ve sebzeler bırakıldığı gibi duruyordu. Hâbil'in mutluluğuna diyecek yoktu. Sevinçten uçuyordu. Kâbil'in ise öfkesi beynine sıçramıştı. Kardeşini kıskandı ve yüreği kin ateşiyle tutuştu. Babasını da sorumlu tutarak "Hâbil için dua etmeseydin armağanı kabul edilmezdi. Beni sevmiyorsun. Bana dua etmedin, etseydin hediyemi Allah kabul ederdi." dedi.

"Güzel oğlum..." dedi Hazret-i Âdem, "Allah onun armağanını kabul etti çünkü Hâbil, malının en iyisini seçerek tüm kalbiyle adadı onu. Sen istemeyerek ve malının en işe yaramazından seçerek sundun, bu yüzden Allah'ın indinde makbul olmadı."

Hâbil, sevinç içinde döndü dağdan. Kâbil oracıkta, kabaran bir öfkeyle, yüreğinde kin ve kıskançlık ateşiyle kalakaldı. Kardeşini suçluyor, Allah'ın kendisine üstün kıldığı Hâbil'e hiddetle bakıyordu. Tam bu sırada şeytan yaklaştı ve "Ne duruyorsun?" diye fısıldadı, "Artık onu ortadan kaldırmanın zamanı gelmedi mi?"

Kâbil, bayırdan inen kardeşinin arkasından seğirtti. Yüreğindeki öfke kabarıyordu. Şeytan da birlikte seğirtti. Sağından, solundan, önünden ve arkasından yaklaşarak kardeşini öldürmesini telkin etti.

Kâbil, hışımla yaklaşarak "Dur!" diye haykırdı Hâbil'e, "Seni ortadan kaldıracam."

Hâbil şaşkınlık içerisinde, "Ne!" dedi, "Ne dedin sen?"

Kâbil, "Seni" dedi, "öldüreceğim."

Hâbil, safça, “Sen” dedi, “Ne dediğinin farkında değilsin. İnsan hiç kardeşine kıyar mı?”

Kâbil’in benliği öfke ve intikamla dolmuştu, “Babam” dedi, “seni benden daha çok seviyor. Allah senin armağanını kabul etti.”

Hâbil, merhamet dolu bir sesle, “Beni” dedi, “öldürünce babamın seni seveceğini ve Allah’ın bundan hoşnut olacağını mı sanıyorsun?”

Kâbil’in öfkesi aklını yenmiş, onu yok etme ihtirası iradesinin önüne geçmiş, kararını vermişti, “Seni yok etmeden bana rahat ve huzur yok.” diye söylendi ve ekledi, “Seni öldüreceğim, seni mutlaka öldüreceğim.”

Hâbil, kardeşinin gözlerindeki kararlığı görünce “Senin için üzülüyorum.” dedi, “Beni öldürürsen asıl o zaman mutsuz olacak ve ömrün boyunca rahat yüzü görmeyeceksin. Vicdanın da seni öldürecek. Seni engellemeyeceğim. Beni öldürebilirsin, ben kuşkusuz Âlemlerin Rabbinden korkarım.” Kardeşini orada bırakıp uzaklaştı Hâbil.

Kâbil, arkasından bakarak “Hayır” dedi, “kimse beni vazgeçiremeyecek, onu öldüreceğim.”

Eve döndü. Ama içindeki ateş büyüyordu. Uyumak için uzandı, gözüne uyku girmiyor, canı sıkın ve öfkeli bir hâlde bir sağına dönüyordu bir soluna. Tam bu sırada şeytan yaklaşıyor, kulağına, “Onu öldür, onu öldür!” diye fısıldıyordu. “Hâbil’i öldür!” Öfkesiyle birlikte uyudu.

Sabah olunca çıktı evden, kararını vermişti artık, kardeşini öldürecek. Doğruca tarlaya gitti. Ekinler zümrüt yeşili, uçsuz bucaksızdı. Karşıda dağlar mavi bir tülün ardında yeni günün hangi belirsizliği sakladığından habersiz uzuyordu.

Hâbil'in otlığına gitti sonra. Kardeşini, hayvanların arasında gezinirken buldu.

Yanından eksik olmayan şeytan yine belirdi ve "İşte!" dedi, "Tam zamanı, öldür onu." Kâbil çevresine bakındı. Kardeşi fark etmemişti henüz. Her şeyden habersiz, kuzuları okşuyor, koyunları seviyor, onların otlayışını seyrediyordu. Sessiz adımlarla yaklaştı, yerden büyükçe bir taş aldı, sıkıca kavradı ve bütün gücüyle başına indirdi kardeşinin. Hâbil bağırarak yığıldı. Kafatası parçalanmış, kan içinde kalmıştı. Bu, kanın toprağa ilk düşüşüydü.

Bir süre çırpındıktan sonra hareketsiz kaldı Hâbil. Bir koyun yaklaştı, eğilip kokladı kanı, otlamaya devam etti. Kâbil, bir elindeki taşa bir çevreye bakındı, fırlatıp attı. Öfkesi dinmiş, sessiz, donuk bir gölge gibi orada kalakalmıştı. Kendisine geldiğinde, yüreğine pişmanlığın sızmakta olduğunu fark etti. "Eyvah!" diye ünledi, "Ne yaptım ben?"

Eline kan bulaşmıştı. Parmaklarını otlara sildi. "Ölmeyi hak etmemişti" diye düşündü, yüreğine sızan pişmanlık büyüyor, büyüdükçe benliğini sarıyor, içini acıtıyordu. Kardeşinin ne kadar temiz yürekli, iyi biri olduğunu düşünüyordu. "Ben" diyecek oldu vazgeçti, "kötü bir insanım, onu kıskandım, şeytana uydum, ölümü hak etmemişti o."

İşlediği cinayetin korkusuna gömülüyordu yavaş yavaş, bir dehşet uygulama... Yüreği şimdi pişmanlık ateşiyle yanıp tutuşuyordu. "Onu öldürerek ne kazandın, ne yapacaksın şimdi? Baban seni daha çok mu sevecek? Allah, adaklarını kabul mü edecek?" Korkusu büyüyor, tedirgin ve huzursuz, ne yapacağını bilmez bir hâlde çaresizliğe düşünüyordu.

Koyunlar, kuzular, sürüye eşlik eden köpek, ağaçlar, otlar, rüzgâr sanki dile gelerek, hep bir ağızdan, "Katil! Katil! Sen